

فهرست مطالب

مقدمه:

۱. بیان مسأله	۲
۲. علت انتخاب موضوع و اهمیت و فایده آن	۲
۳. سابقه پژوهش	۳
۴. سوال اصلی پژوهش	۴
۵. فرضیه های پژوهش	۵
۶. مفاهیم و متغیرها	۵
۷. سوالات فرعی پژوهش	۵
۸. پیش فرض های پژوهش	۵
۹. اهداف پژوهش	۵
.....	۱۰
ش پژوهش	۶
.....	۱۱
ش گردآوری اطلاعات و داده ها	۶
.....	۱۲
ش تجزیه و تحلیل اطلاعات و داده ها	۶

۱۳. سازماندهی پژوهش ۶

فصل اول: مفاهیم کلیدی و چارچوب نظری

.....9.....	مقدمه
.....10.....	۱-۱-۱- مفاهیم:
.....10.....	۱-۱-۱- حزب الله:
.....10.....	۱-۱-۲- جنگ سی و سه روزه :
.....11.....	۳-۱-۱- خاورمیانه
.....13.....	۴_۱_۱- قدرت
.....14.....	۴-۱- چارچوب نظری
.....14.....	۱_۱_۲- تعریف توازن قدرت
.....20.....	۲_۱_۲- تاریخچه توازن قدرت:
.....20.....	۳_۱_۲- کار ویژه‌های توازن قدرت:
.....21.....	۴-۱-۲- ساختار توازن قدرت در خاورمیانه بعث از جنگ ۳۳ روزه
.....33.....	۱-۱-۳- بازیگران غیردولتی
.....33.....	۱-۱-۳- فراملای گرافی و بازیگران غیردولتی:
.....37.....	۲-۱-۳- تعریف بازیگران غیردولتی:
.....38.....	۳-۱-۳- جنبش‌های اسلامی به عنوان بازیگران غیردولتی:
.....45.....	۴-۱-۳- لبنان؛ دولت ناکام و نقش حزب الله به عنوان بازیگران غیردولتی در جنگ ۳۳ روزه:
.....51.....	نتجه گنجی:
.....52.....	فصل دوم : جنبش حزب الله لبنان

.....5.3.....	۱-۱-شکل گئی و ظهور حزب الله لبنان
.....6.0.....	۱-۱-۱-اعلام موجودت حزب الله لبنان
.....6.3.	۱-۱-۲-پیان طائف و تأثی آن در استراتژی حزب الله
.....6.7.....	۱-۱-۳-تشکیلات و فعالیت‌های حزب الله
.....7.0.....	۱-۲-دوران تشریف:
.....7.3.	۱-۲-۱-دوران اوج گئی اقتدار و ورود به صحنه سطحی لبنان
.....8.0.	۱-۲-۲-روابط منطقه‌ای و بین‌المللی حزب الله لبنان
.....8.0.....	۱-۲-۳-روابط جنبش حزب الله لبنان با ایان:
.....8.1.....	۱-۲-۴-سوری و حزب الله Lebanon;
.....8.4.....	۱-۲-۵-اروپا و حزب الله Lebanon
.....8.7.....	۱-۲-۶-رابطه حزب الله با جهان عرب
.....8.8.....	۱-۲-۷-حزب الله Lebanon و امریکا:
.....9.2.....	۱-۳-فصل سوم: زمینه ها، روند و اهداف جنگ
.....9.3.....	۱-۳-۱-مقدمه
.....9.3.....	۱-۳-۲-وضعیت منطقه‌ای:
.....9.5.....	۱-۳-۳-وضعیت Lebanon:
.....9.7.....	۱-۳-۴-الف) زمینه‌های سطحی:
.....9.9.....	۱-۳-۵-ب) زمینه‌های نظامی:
.....10.0.....	۱-۳-۶-الف) اوضاع اسرائیل
.....10.0.....	۱-۳-۷-الف) زمینه‌های سطحی

ب) زمینه‌های نظامی:

۲-۳. عملیات وعد الصادق و وی‌گی‌های برجسته آن

.....1.1.1..... 1.0.3. 3-۳. بازیگران جنگ

.....1.0.5..... 1.0.6..... 3-۳-۱. بازیگران داخلی

.....1.0.7..... الف) حزب الله:

.....1.0.7..... ب) اهل لحود:

.....1.0.7..... ج) دولت لبنان:

د) جریف حریق:

.....1.0.8..... ۵) ارش لبان:

و) جنبلاط:

ز) جنبش امل و نهضه بری

ح) عیشل عون:

الف) ایان:

ب) سوریه:

ج) اسرائیل:

د) مصر:

۵) عربستان

و) ترکیه:

.....1.0.9..... 1.1.1.....

.....1.1.2.....

ز) اتحادی عرب:

۳-۳-۳. بازیگران فرامنطقه‌ای:

۴-۳. روند جنگ

۴-۳-۱. لبنان

الف) روند سطحی

ب) روند نظامی

۲-۴-۳. اسرائیل

الف) روند سطحی

پ) روند نظامی

۳-۴-۳. پاکستان جنگ

۵-۳. اهداف جنگ

۳-۵-۱. اهداف حزب الله

۳-۵-۲. اهداف اسرائیل

الف) در سطح مای:

ب) سطح منطقه‌ای

نمجه گئی:

فصل چهارم : پیامدهای جنگ ۳۳ روزه

مقدمه

141.....

۱-۴. پیامدهای جنگ ۳۳ روزه در سطح داخلی

۱-۱-۴. پیامدهای جنگ در داخل لبنان

142.....

115.....

111.....

112.....

112.....

117.....

120.....

121.....

123.....

127.....

129.....

131.....

131.....

132.....

137.....

139.....

الف) آشکار شدن هویت واقعی گروه‌های مخالفان منافع ملی لبنان

.....1.49.....

ب) ضرورت پذیرش بهبود وضعیت شیعیان

.....1.50.....

ج) حمایت سنی‌ها از گزینه مقاومت

.....1.51.....

د) تشديع اختلاف بین دروزی‌ها

.....1.52.....

ه) اختلاف سطحی گروه‌های مسیحی

.....1.53.....

و) ویابی زی‌ساخت‌ها و اقتصاد لبنان

.....1.54.....

۱-۲-۱. بجهدهای جنگ برای حزب الله لبنان

الف) تقویت جایگاه حزب الله در لبنان به عنوان یک گروه مسلح

.....1.55.....

ب) افزایش محبوبیت سرخ حسن نصرالله

.....1.56.....

ج) محدود شدن فضای عملیاتی حزب الله

.....1.57.....

د) آشکار شدن ضعف حزب الله در نبرد هوابی

.....1.58.....

۱-۲-۳. بجهدهای جنگ برای اسرائیل

الف) اثبات ضعف رهبری سطحی رژیم صهیونیستی و کاهش اعتماد

.....1.59.....

جامعه صهیونیستی به سران سطحی خود:

.....1.60.....

ب) آشکار شدن ضعف نظری امنیت مای اسرائیل

.....1.61.....

ج) آشکار شدن روظه‌ویی ارتش اسرائیل در یک وضعیت فرسائی با

.....1.62.....

فلسطین

(د) زی سوال رفتن توان مدیعی رژیم صهیونیستی در جنگ ۱۶۴

۵) زلزله های اقتصادی

۲-۴. بطمدهای منطقه ای جنگ سی و سه روزه؛ ساختار توازن قوا پس از

..... ۱۶۵ جنگ

..... ۱۶۸ ۱-۲-۴. کاهش نقش استراتژیکی اسرائیل در منطقه

..... ۱۷۰ ۲-۲-۴. اسلام گرایی جایگزین پان عربیم

..... ۱۷۳ ۳-۲-۴. آثار جنگ در سطح رژیم های عربی

..... ۱۷۳ الف) سوریه

..... ۱۷۵ ب) فلسطین و عراق

..... ۱۷۶ ج) نظام منطقه ای عربی

..... ۱۸۱ ۴-۲-۴. تقویت موقعیت منطقه ای ایران

الف) ارتقای جایگاه نظامی و اطلاعاتی ایران در سطح منطقه و بین

..... ۱۸۲ الملل

..... ۱۸۴ ب) افزایش توان بازدارندگی ایران

..... ۱۸۶ ج) تقویت جریفهای اسلام گرایی مورد حمایت ایران

د) تاثیگذاری و ایغای نقش محوری در روند صلح خاورمیانه ۱۸۷

ه) تعدیل مواضع غرب در قبال پروندهای هسته ای ایران ۱۸۸

و) افزایش قدرت چانه زنی ایران در معادلات مهم منطقه ای و تقویت

..... ۱۸۹ جایگاه ایران در سطح منطقه

.....193...	۳-۴ بیمه‌های جنگ در سطح بین المللی
.....193.....	۱-۳-۴ کاهش حمایت‌های بین المللی از اسرائیل
.....194.....	۲-۳-۴ تاکتی بر نقش بازیگران غیر حکومی
.....195.	۳-۳-۴ جنگ‌های نامتقاران بدظیف برای جنگ‌های کلاسیک
.....196.....	۴-۳-۴ تقویت نقش اروپا در معادلات خاورمیانه
.....197.	۵-۳-۴ بروز چالش برای طرح خاورمیانه بزرگ امریکا
.....198.....	نتجه گئی
.....۲۰۳.....	نتجه گئی
.....208.....	فهرست منابع

چکیده

تهاجم دوازدهم جولای اسرائیل به لبنان در سال ۲۰۰۶، که پس از ۳۳ روز پایان یافت، اهمیتی چشمگیر دارد، چرا که باعث دگرگونی های عمدۀ در معادلات سیاسی، امنیتی و نظامی حاکم در خاورمیانه شد و اسرائیل در طول تاریخ جنگ های خود از سال ۱۹۴۸ و زمان تأسیس، برای اولین بار از دستیابی به نتیجه ای پیروزمندانه ناتوان ماند. نتایج این جنگ نه تنها لبنان، بلکه کل منطقه را در بر گرفت و بر اساس موضع گیری متفاوت کشورها در قبال آن، شکل جدیدی از قطب بندی ها در جهان آشکار شد و اسرائیل که تا پیش از این همواره با دول عربی در تقابل بود، این بار با جنبشی شیعی مواجه شد که از نظر اثرگذاری بر معادلات داخلی و بر منطقه چیزی از کارکردهای دولت ها کم نداشت. با توجه به این تحولات، در رساله حاضر این سوال اساسی مطرح شده است که تأثیر پیروزی حزب الله لبنان در جنگ ۳۳ روزه بر ساختار توازن قدرت در خاورمیانه چیست؟ در پاسخ به این سوال، بر پایه این فرض که پیروزی حزب الله در جنگ ۳۳ روزه موجب تقویت جایگاه این جنبش به عنوان یک بازیگر غیردولتی در عرصه داخلی لبنان و تغییر توازن قدرت در منطقه خاورمیانه به نفع محور ایران- سوریه- حزب الله گردیده، با روشی توصیفی- تحلیلی و در چارچوب تئوری توازن قدرت، به تحلیل موضوع پرداخته شده است. در پایان به این نتیجه و جمع بندی رسیده‌ایم که پیروزی حزب الله علاوه بر درهم شکستن اسطوره شکست ناپذیری اسرائیل موجب تقویت جایگاه و افزایش میزان اثرگذاری محور ایران- حزب الله- سوریه در تحولات خاورمیانه شده است.

واژگان کلیدی

حزب الله لبنان- جنگ ۳۳ روزه- توازن قدرت- خاورمیانه- بازیگران غیردولتی

مقدمه (طرح تفصیلی)

۱. بیان مسائله

در این رساله هدف این است که تأثیر پیروزی حزب الله لبنان در جنگ با اسرائیل در سال ۲۰۰۶ که از آن به عنوان جنگ ۳۳ روزه یاد میکنند بر ساختار توازن قدرت در منطقه خاورمیانه مورد مطالعه قرار گیرد. ربوه شدن دو سرباز اسرائیلی توسط حزب الله بهانه خوبی برای اسرائیل بود تا قدرت بازیگردانی استراتژیک خود را بازیابد و امریکا نیز خاورمیانه را آنگونه که در تصور دولت آن بود شکل دهد. نابودی حزب الله در این جنگ میتوانست پیروزی امریکا را در لبنان ثبت و سوریه، هم پیمان آن را تضعیف کند و بدون هیچ تردیدی راه را برای انتخاب گزینه نظامی در برابر ایران نیز هموار میکرد. طبیعی است که برای بررسی این موضوع در نوشتار حاضر ابتدا به معرفی حزب الله لبنان و چگونگی شکل گیری و روابط آن در سطوح منطقه ای و بین المللی و بررسی روند جنگ ۳۳ روزه و بازیگران مؤثر در این جنگ و اهداف طرفهای درگیر خواهیم پرداخت و در بررسی تأثیرات پیروزی حزب الله بر ساختار توازن قدرت با توجه به پیامدهای جنگ بر طرفین آن، به چگونگی مناسبات قدرت میان محور امریکا - اسرائیل و محور حزب الله و حامیان آن شامل ایران و سوریه در دو مقطع قبل و بعد از جنگ در چارچوب تئوری توازن قوا اشاره خواهد شد.

۲. علت انتخاب موضوع، اهمیت و فایده آن

علت انتخاب این موضوع، اهمیت منطقه خاورمیانه به عنوان منطقه ای در رأس اولویت های بین الملل، سیاست برخی کشورها و صحنه توجه جهانی و حضور ایران در این منطقه و بررسی نقش حزب الله لبنان، جنبشی شیعی و برخاسته از اصول و مبانی انقلاب اسلامی و حافظ منافع جمهوری اسلامی ایران میباشد. در بیان اهمیت موضوع جنگ ۳۳ روزه همین بس که یاداوری کنیم قدرت های

جهانی در راستای تفکر استیلا بر جهان ، توجه خاصی بر خاورمیانه داشته اند و رژیم صهیونیستی به

عنوان حافظ منافع غرب در طول سالیان گذشته توانسته با قدرت نمایی در این منطقه آنها را در

رسیدن به اهدافشان یاری رساند. اما شکست هیمنه رژیم صهیونیستی در این جنگ توسط حزب الله

لبنان نشان از شکل گیری ساختار متفاوتی نسبت به گذشته در خاورمیانه با نقش آفرینی بازیگری

غیردولتی که فایده بررسی آن توجه بیشتر بر نقش اینگونه بازیگران در عرصه نظام بین الملل و نظام

های منطقه ای و چگونگی مدیریت بحران هایی هم چون جنگ ها برای کسب جایگاه برتر میباشد.

۳. سابقه پژوهش:

کتاب هایی که در مورد حزب الله لبنان به زبان فارسی نوشته شده اند بسیار محدود و انگشت

شمار می باشند و غالبا به صورت تاریخی و توصیفی به روند شکل گیری و تاریخ پیدایش حزب الله

شاره دارند و کمتر به جانب علمی و نظری پرداخته شده است. به عنوان نمونه مسعود اسداللهی در

کتاب «از مقاومت تا پیروزی» به بررسی شکل گیری حزب الله پرداخته و جایگاه این جنبش را در

دوران جنگهای داخلی این کشور (۱۹۷۵-۹۰) مورد بررسی قرار می دهد. نویسنده معتقد است که

جنبش حزب الله توانسته است چهره خود را از یک گروه شبه نظامی به یک حزب سیاسی واقع بین

تغییر دهد و جایگاه خود را در صحنه های مختلف لبنان ارتقا بخشد. نویسنده در کتاب دیگر خود

«جنبش حزب الله لبنان؛ گذشته و حال» سعی دارد از مباحث تاریخی دور شده و به مباحث نظری

روی آورد به طوری که مدل تحلیلی خاصی را برای مطالعه حزب الله و برای تبیین اقدامات این

جنبش ارائه می دهد. در رابطه با جنگ ۳۳ روزه می توان به کتاب «پیروزی حزب الله در جنگ

روزه، مشاهدات، اتفاقات و گفتگوها» تالیف دکتر سید عبدالستار و ترجمه محمد رضا میرزا جان

اشاره کرد. این کتاب صرفا شامل دیده‌ها و شنیده‌های نویسنده در سفر به حومه جنوبی لبنان، گفتگو با رهبران و فرماندهان، نظرات مختلف اشخاص پیرامون این جنگ، شیوه‌های عملیاتی حزب الله و جایگاه حزب الله است. کتاب‌های «حزب الله پیروز» تالیف بهنام سرخیل، «درسهایی از جنگ ۳۳ روزه اسرائیل - حزب الله» تالیف آتونی اچ کور دزمون، «پیروزی دشوار؛ جنگ ۳۳ روزه اسرائیل - حزب الله» تالیف محمد خواجه، «جنگ ۳۳ روزه» تالیف جلیل اشقر و میخائل وارشوفسکی نیز همگی در راستای توضیح و شرح توصیفی وقایع جنگ ۳۳ روزه به رشتہ تحریر درآمده‌اند. در رساله حاضر ضمن تشریح جنبه‌های تاریخی و توصیفی و وقایع جنگ به جوانب علمی و نظری توجه شده و به تاثیرات جنگ در سطح منطقه‌ای و چگونگی تغییر ساختار توازن قدرت پیرو پیامدهای جنگ مزبور در چارچوب تئوری توازن قوا پرداخته شده است.

۴. سوال اصلی:

تاثیر پیروزی حزب الله در جنگ ۳۳ بر ساختار توازن قدرت در خاورمیانه چیست؟

۵. فرضیه:

پیروزی حزب الله در جنگ ۳۳ روزه موجب تقویت جایگاه این حزب به عنوان یک بازیگر غیر دولتی در عرصه داخلی لبنان و تغییر توازن قدرت در منطقه خاورمیانه به نفع محور ایران- سوریه- حزب الله- حماس گردید.

۶. مفاهیم و متغیرها:

مفاهیم کلیدی عبارتند از: حزب الله لبنان - جنگ ۳۳ روزه - خاورمیانه - قدرت

متغیرها:

پیروزی حزب الله در جنگ ۳۳ روزه - متغیر مستقل

توازن قدرت منطقه‌ای خاورمیانه - متغیر وابسته

۷. سوالات فرعی:

۱ - حزب الله لبنان چگونه شکل گرفت؟

۲ - جنگ ۳۳ روزه چگونه آغاز شد و بازیگران و اهداف آن کدامند؟

۳ - تاثیر پیامدهای جنگ ۳۳ روزه بر توازن قدرت در خاورمیانه چیست؟

۸. پیش فرضها:

۱ - خاورمیانه در زمرة مناطق حساس، ژئواستراتژیک و ژئوپلیتیک می‌باشد.

۲ - علاوه بر قدرت‌های فرامنطقه‌ای دولتها حرکت‌های فراگیر و درونی

خاورمیانه حائز نقش کلیدی در اثرگذاری بر چگونگی شکل گیری و استقرار نظام منطقه‌ای

هستند.

۹. اهداف پژوهش:

هدف از این پژوهش تبیین علمی نقش و جایگاه پیروزی حزب الله لبنان بر ساختار توازن

قدرت پس از جنگ ۳۳ روزه به منظور هر چه بهتر ترسیم کردن تحولات و معادلات منطقه‌ای است.

۱۰. روش پژوهش:

روش پژوهش توصیفی، تاریخی و علی است.

۱۱. روش گردآوری اطلاعات و داده‌ها:

در گردآوری مطالب از منابع کتابخانه‌ای شامل کتب و مقالات فارسی و لاتین، بریده جراید و

روزنامه‌ها و گزارش‌ها و سایت‌های اینترنتی استفاده شده است.

۱۲. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات و داده‌ها

برای تبیین بهتر موضوع در یک ساختار علمی، از نظریه توازن قوا استفاده شده است. ضمن

تعریف و توضیح نظریه مذبور به بررسی جنگ ۳۳ روزه و تحولات خاورمیانه قبل و بعد از جنگ در

چارچوب تئوری مذبور می‌پردازیم.

۱۳. سازمان دهی تحقیق

این رساله از یک مقدمه، چهار فصل و یک نتیجه گیری تشکیل شده است. در مقدمه به کلیات

موردنظر شامل سوال اصلی، فرضیه، پیش فرض‌ها، سوالات فرعی و روش پژوهش اشاره شده است.

فصل اول شامل تعریف مفاهیم کلیدی رساله و تئوری توازن قوا به عنوان چارچوب نظری بحث و

بررسی ساختار توازن قدرت قبل از جنگ ۳۳ روزه در خاورمیانه می‌باشد. فصل دوم چگونگی شکل

گیری حزب الله لبنان و روابط منطقه‌ای و بین المللی این گروه بررسی می‌شود و در فصل سوم جنگ

۳۳ روزه شامل زمینه‌های جنگ، بازیگران و اهداف جنگ بحث شده است. در فصل چهارم پیامد

های جنگ ۳۳ روزه در سطح داخلی، منطقه‌ای و بین المللی و چگونگی شکل گیری ساختار توازن

قدرت پس از جنگ در خاورمیانه مورد بررسی قرار گرفته.

فصل اول:

مفاهیم کلیدی و چارچوب نظری

مقدمه

در این فصل ضمن تعریف مفاهیم کلیدی این پژوهش از جمله حزب الله، جنگ سی و سه روزه، خاورمیانه و قدرت ، به معرفی نظریه توازن قوا به عنوان چارچوب نظری بحث مزبور و تعریف و تشریح عملکرد بازیگران غیردولتی به عنوان بازیگران نوظهور و تأثیرگذار در روابط بین الملل و بررسی موردی حزب الله لبنان و جنگ سی و سه روزه به صورت نظری خواهیم پرداخت.

۱-۱- مفاهیم:

۱ + ۱ - حزب الله:

اصطلاح «حزب الله» ریشه در آیات قرآنی دارد^۱ و در حقیقت یکی از مفاهیم اساسی دینی است و مجاهدان معمولاً از نام حزب الله استفاده می‌کردند.^۲ امت حزب الله به عنوان یک چتر سازمانی در ۱۹۸۲ و ۱۹۸۳ در نتیجه گردهمایی چندین گروه تحت رهبری فارغ التحصیلان حوزه نجف و قم ظهرور کرد. تعالیم انقلابی آیت الله محمد باقر صدر تا زمان اعدام او توسط حکومت عراق در آوریل ۱۹۸۰ در این محافل از نفوذ موثر برخوردار بود. بسیاری از این علماء رادیکال نیز در قم تحصیل کرده و با روحانیون مبارز ایرانی روابط نزدیک برقرار ساخته بودند. از جمله بنیانگذاران حزب الله می‌توان به سه روحانی از شهر بعلبک- یعنی سید عباس موسوی، شیخ صبحی طفیلی و شیخ محمد یزبك- اشاره کرد. از دیگر عناصر عمدۀ حزب الله می‌توان طرفداران شیخ فضل الله، از جمله رهبران حزب الدعوه- یعنی سید ابراهیم الامین، شیخ علی کورانی، و شیخ نعیم قاسم- را نام برد.

^۱ - سوره مائدہ(۵)آیات ۵۶ و ۵۵. سوره مجادله(۵۸)آیه ۲۲

^۲ - بهنام سرخیل، حزب الله پیروز، تهران، دفتر برنامه ریزی اجتماعی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۷، ص ۷۶

نمایندگی منطقه بیروت به عهده شیخ محمد اسماعیل الخلیق و سید حسن نصرالله بود. هم چنین باید از شیخ راغب حرب نام برد که رهبری مبارزه علیه اسرائیل در جنوب لبنان را تا زمان ترورش در فوریه ۱۹۸۴ به عهده داشت. در جریان یک دهه پس از ظهور حزب الله، رزم‌مندان آن با طیفی از دشمنان درگیر شده‌اند که می‌توان از امل، نیروهای مارونی لبنان، اسرائیل و متعددانش در جنوب، امریکا، فرانسه و برخی کشورهای خلیج فارس نام برد. به علاوه گروههای وابسته به حزب الله مسئول ریودن گروگان‌های امریکایی و اروپایی و انجام حملات مخرب علیه سفارت امریکا (آوریل ۱۹۸۳) نیروهای دریایی امریکایی و فرانسوی در بیروت (اکتبر ۱۹۸۳) و یک سری اهداف خارج از لبنان بوده‌اند. گرچه برخی از این گروههای زیرزمینی رابطه ضعیفی با شبکه‌های حزب الله دارند، چنین به نظر می‌رسد که گروههای دیگری نظیر جهاد اسلامی، سازمان مستضعفین فی الارض و سازمان عدالت انقلابی، جبهه‌هایی هستند که رهبران حزب الله عملیات خود را در ورای آنها انجام می‌دهند. ایدئولوژی حزب الله از انقلاب ایران الگو می‌گیرد که بر اتحاد جدایی ناپذیر میان رهبری مذهبی و سیاسی، همانگونه که در حضرت محمد(ص) مجسم بود، تأکید دارد. گرچه هیچ یک از فقهای شیعه لبنانی داعیه برجستگی بلامنازع را ندارند، اما شیخ فضل الله عموماً به عنوان رهبر معنوی حزب الله شناخته می‌شود. فضل الله و دیگر رهبران شیعه علی رغم تعهداتشان نسبت به یک جامعه اسلامی ایده‌آل، به طور ضمنی غیر قابل عملی بودن استقرار یک سیستم سیاسی به سبک ایران را در لبنان به دلیل اینکه نه تنها مسیحیان بلکه سنتی‌ها و دروزها با آن مخالف هستند، قبول کردند.^۱

^۱ - هرایر دکمیجان، *جنبش‌های اسلامی معاصر در جهان عرب*، ترجمه دکتر حمید احمدی، تهران، انتشارات کیهان، ۱۳۸۳، صص ۳۰۶-۳۰۳.

شکل گیری حزب الله در عرصه سیاسی لبنان ناشی از سرخوردگی سیاسی اشغال نیمی از سرزمین این کشور بود. چرا که رژیم صهیونیستی در سال ۱۹۸۲ ظرف سه روز و تقریباً بدون مقاومت قابل توجهی، جنوب لبنان را اشغال کرد و حتی در اطراف بیروت استقرار پیدا کرد.^۱

۱-۱-۲ جنگ سی و سه روزه :

جنگ ۳۳ روزه که از آن به عنوان جنگ ششم(پس از حملات نظامی رژیم اسرائیل به لبنان در سال های ۱۹۴۸، ۱۹۷۸، ۱۹۸۲، ۱۹۹۳، ۱۹۹۶) نیز یاد می شود در روز چهارشنبه ۱۲ جولای ۲۰۰۶ مطابق

۲۱ تیرماه ۱۳۸۵ ساعت ۹ صبح با عملیات «الوعد الصادق» حزب الله برعلیه اسرائیل، به سبب اینکه

اسرائیل تعهدات خود را در خصوص آزادسازی زندانیان عرب و لبنان عملی ننموده بود، به منظور فشار بر آن کشور، با حمله به یک پاسگاه نظامی ارتش اسرائیل واقع در دهکده ایتا الشعب در داخل قلمرو سرزمین لبنان نمود و ضمن کشتن و زخمی کردن تعدادی از نظامیان این پایگاه، دو نظامی اسرائیلی را نیز به اسارت در آورد. بر این اساس ارتش اسرائیل نیز از ساعت ۱۱ همان روز به مواضع حزب الله و جنوب لبنان حملهور شد و دامنه حملات را تا بیروت کشاند.^۲

این جنگ پس از فراز و نشیب‌های بسیار سرانجام با وساطت سورای امنیت و برخی از کشورهای عربی، اروپائی و ایالات متحده، پسی از سی و سه روز با صدور قطعنامه ۱۷۰۱ سورای امنیت سازمان ملل متحد، از ساعت ۸ صبح روز دوشنبه مورخه ۱۴ آگوست ۲۰۰۶ مطابق با ۲۳

^۱ - مسعود اسداللهی، از مقاومت تا پیروزی، تهران، موسسه مطالعات و تحقیقات اندیشه سازان نور، ۱۳۷۹، ص ۱۵۳.

^۲ - حسن ناصر پور، بررسی استراتژی نظامی اسرائیل و حزب الله در بحران اخیر، ماهنامه اطلاعات راهبردی، شماره ۳۹، ۱۳۸۵، ص ۵.